

REDACTIONEEL

Begin juli 2007 overleed Max van der Kamp. Max van der Kamp was als hoogleraar Andragogiek verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. *Sociale Interventie* gedenkt hem en schenkt aandacht aan het werk en leven van deze persoonlijkheid.

Een van de thema's die in dit nummer van *Sociale Interventie* wordt besproken, heeft treurig genoeg een zeer hoge actualiteitswaarde. Recentelijk is Nederland weer opgeschrikt door een aantal ernstige gewelddadige situaties op middelbare scholen in Amsterdam en Rotterdam. Geweld op scholen, zo schrijft Gerard Donkers, blijkt dan ook een taaie kwestie, die zich niet gemakkelijk laat oplossen. Een belangrijke moeilijkheid is gelegen in het feit dat scholen er onvoldoende in slagen om de competenties van leerlingen en medewerkers in het omgaan met (dreigende) agressie aan te spreken en te versterken. In een driejarig onderzoek naar zelfregulatie van agressie op een vmbo-school heeft een onderzoeksteam onder leiding van Donkers juist aandacht besteed aan deze competenties van docenten, leerlingen en scholen in het omgaan met agressie. In 2008 verschijnt een publicatie waarin uitgebreid verslag wordt gedaan van de bevindingen. In *Sociale Interventie* wordt echter al een inkijk gegeven in enkele belangwekkende resultaten van het onderzoek en worden al enkele adviezen opgesomd die hieruit voort zijn gekomen. Zo wordt de veronderstelling

dat voor bepaalde jongeren agressie een 'doel op zich' zou zijn, niet bevestigd in het onderzoek en bovendien blijkt dat niet alleen te weinig zelfcontrole, maar ook een teveel aan zelfcontrole een mogelijke oorzaak van agressie kan zijn. Interessante bevindingen dus, waarvan het artikel 'Naar een veilige school' verslag doet. Griet Verschelden en Tine Vanthuyne besteden vervolgens aandacht aan de manier waarop verenigingen in het sociaal-cultureel volwassenenwerk in Vlaanderen vrijwilligers of participanten aanspreken en ondersteunen. Zij betogen dat het sociaal-cultureel verenigingsaanbod tal van positieve effecten heeft, maar dat het verenigingsleven een selectief bereik heeft: sommige groepen burgers participeren meer dan andere in het verenigingsleven. Deze participatieproblematiek wordt, zo stellen de auteurs, normatief geïnterpreteerd en gedecontextualiseerd. Actieve participatie wordt een norm waaraan mensen moeten voldoen, en onderzoek besteedt vooral aandacht aan het individuele participatiegedrag van burgers. De context waarin dat participatiegedrag tot stand komt, wordt nauwelijks in ogen-schouw genomen, noch is er aandacht voor de rol die verenigingen zelf spelen in de in- en uitsluiting van burgers in het verenigingsleven. Juist deze praktijken van aanspreken en ondersteunen van verenigingen zijn in het onderzoeksproject waar Verschelden en Vanthuyne verslag van doen, onderzocht. De auteurs lichten in hun artikel enkele van de onderzoeksresultaten toe.

In het essay 'Georganiseerde discontinuïteit in de buurt' pleit Hans van Ewijk voor duurzaamheid in het sociaal beleid ten aanzien van buurten. Van Ewijk signaleert dat de buurt als raamwerk voor beleid en interventies een opleving geniet en plaatst enkele kritische kanttekeningen bij dit moderne lokaal sociaal beleid. Dit doet hij door enkele kenmerken van dat beleid te bespreken. Rode draad in het essay is de stellingname dat modern lokaal sociaal beleid sterke dwangmatigheden kent, welke met name discontinuïteit veroorzaakt. Volgens Van Ewijk moeten we af van deze interventie- en innovatiedwangmatigheid en moeten we daarentegen een buurtklimaat stimuleren dat vertrouwen wekt en waarin mensen iets durven en willen ondernemen. Alleen op basis van vertrouwen kunnen mensen immers gemobiliseerd worden en kan sociale duurzaamheid vorm krijgen.

De honderd dagen die Kabinet-Balkenende IV bij de start van de regeerperiode uittrok om werkbezoeken af te leggen in het land, is op zijn zachtst gezegd niet onbesproken gebleven. Geert van der Laan houdt deze kabinetsstart in zijn column op geheel eigen wijze tegen het licht en gebruikt het vooral om het rationele karakter van beleidsplanning toe te lichten en daar een kritische noot bij te plaatsen.

In 2008 gaat de derde masteropleiding 'Sociale Interventie' van start. Deze opleiding wordt verzorgd door het Landelijk Expertisecentrum Sociale Interventie in samenwerking met de Universiteit voor Humanistiek. Geïnteresseerden vinden in het signalement meer informatie over deze opleiding. Ook vragen we in het signalement aandacht voor het congres 'Jeugdzorg in onderzoek', dat in 2008 voor de vierde keer plaats zal vinden in de Meervaart in Amsterdam. In de boekenrubriek komt om te beginnen *Straf de Armen* van Loïc Wacquant aan bod. Gert Schout bespreekt de inhoud van het boek en plaatst de standpunten van Wacquant tegenover die van de Engelse psychiater Theodore Dalrymple, daarmee een debat schetsend dat voor hulpverleners, reclasseringswerkers, rechters en andere professionals zeer relevant en interessant kan zijn. Vervolgens bespreekt Marlies van der Linden de boeken *Reflectietools* van Karin Benammar e.a. en *De nieuwe code gedecodeerd, maatschappelijk werk en beroepsethiek* van Jan Janssen. *Reflectietools* beoogt, door stapsgewijs begeleide reflectieoefeningen

te doorlopen, het reflecteren bij studenten te bevorderen. Van der Linden beoordeelt of het boek in die opdracht slaagt en haalt enkele sterke en zwakke punten aan. Vervolgens bekijkt ze in hoeverre *De nieuwe code gedecodeerd* is geactualiseerd en welke wijzigingen er ten aanzien van voorgaande versies in zijn opgenomen. Daarbij concludeert ze dat het boek professionals kan helpen om bij de tijd te blijven en hen een handvat geeft om de eigen rol in het beroep kritisch onder de loep te nemen.

Op de HSAO-pagina berichten Els Blikendaal en Mariël van Pelt over de nieuwe HBO Master Social Work. In het werkveld van het social work is er vraag naar een breedgeoriënteerde, hoogopgeleide en beroepsgerichte professional. De Master Social Work beoogt dergelijke professionals op te leiden. Op de HSAO-pagina wordt uitgebreid beschreven hoe zij dat doet en aan welke competenties de opleiding aandacht besteedt. Eveneens is er praktische informatie te vinden over de Master Social Work.

Andries Baart, hoofdredacteur
Sabrina Keinemans, eindredacteur